

**ZAJIŠTĚNÍ DÝCHACÍCH
CEST V URGENTNÍ
MEDICÍNĚ -
INDIKACE, ALTERNATIVY**

Kurz urgentní
medicíny,
Brno
12. 4. 14

OBSAH PŘEDNÁŠKY

- Jak rozpoznáme, že dýchací cesty jsou ohrožené
- Techniky zprůchodnění a zajištění dýchacích cest
- Co jsou to definitivně zajištěné dýchací cesty
- Jak se ujistíme o adekvátním zajištění DC a ventilaci
- Alternativní pomůcky pro zajištění dýchacích cest

PROČ ZAJIŠŤUJEME DÝCHACÍ CESTY

- Dýchací cesty **/AIRWAY = „A“/**
- Cíl: Prevence hypoxémie
  - = volné, zajištěné dýchací cesty a adekvátní ventilace
  - = priorita při každém urgentním stavu

JAK POZNÁME, ŽE JSOU DÝCHACÍ CESTY PRŮCHODNÉ?

- Pacient je při vědomí a orientovaný
- Normálně mluví
- Nejsou žádné příznaky poranění hlavy nebo krku
- Stav se nemění ani při opakovaném vyšetření

PŘÍZNAKY OHROŽENÍ DÝCHACÍCH CEST

- Vysoké podezření
- Chrapot, změny hlasu
- Hlasité dýchání /stridor, chrápání/
- Dušnost, agitovanost
- Tachypnea
- Abnormální dýchací pohyby
- Nízká saturace krve kyslíkem /pozdní znamení!!!!/

INDIKACE K ZAJIŠTĚNÍ DÝCHACÍCH CEST V URG. MED.

- „**A**“ - obstrukce DC, toaleta dýchacích cest
- „**B**“ - potřeba umělé plicní ventilace
- „**D**“ - neschopnost udržet volné dýchací cesty /GCS < 8/

MANAGEMENT ZAJIŠTĚNÍ DC

- **Protektce C páteře u traumat** /MILS = manual in line stabilisation/
- O2 polomaskou
- Jednoduché manévry
- Jednoduché pomůcky
- Supraglottické pomůcky
- OTI- definitivní zajištění DC
- Chirurgické zajištění dýchacích cest

Zdravotnická záchranná služba Pardubického kraje
Levinská 146, 500 02 Pardubice, ČR
Místní zdravotnický, diagnostický a rehabilitační středisko
Ústav lékařské fyziky, Lékařská fakulta a Vědecký ústav
Ústav pro zdravotnické technické služby

**ČASNÁ INTUBACE
U ZÁVAŽNÝCH TRAUMAT
UP-TO-DATE**

MUDr. ANATOLIJ TRUHLÁR

Zdravotnická záchranná služba
Královéhradeckého kraje

**Opatovice nad Labem, 23. 3. 2010
cyklista sražený nákladním automobilem**

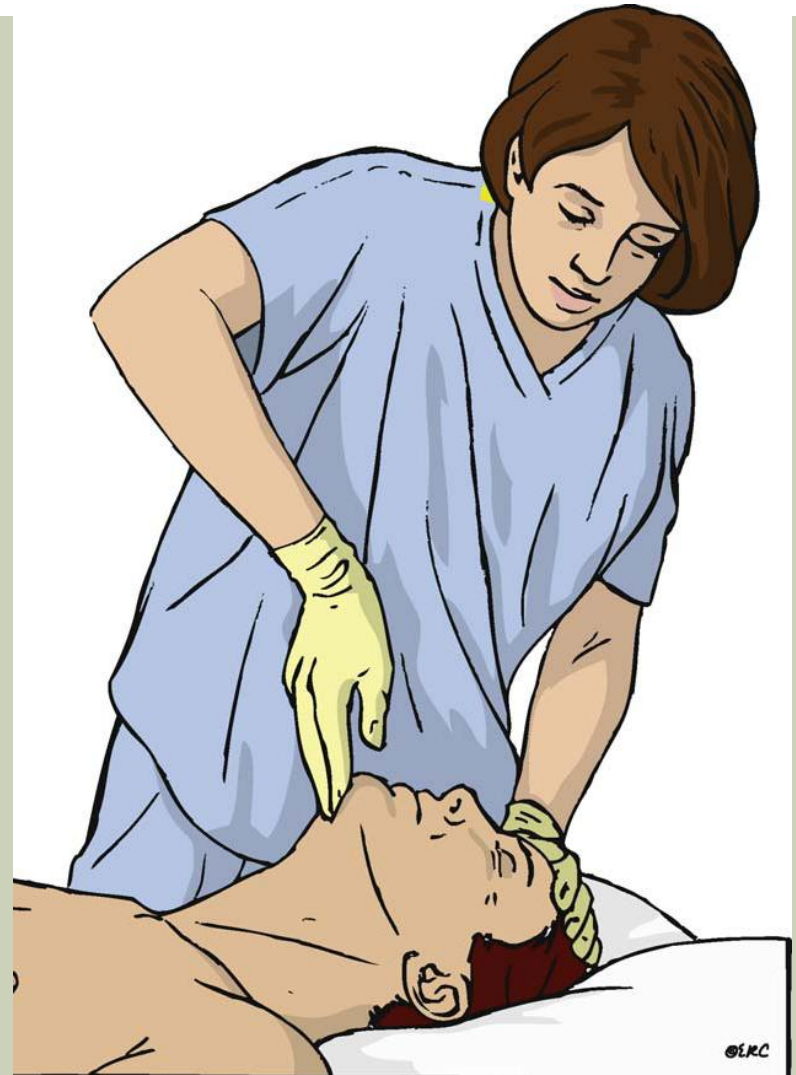
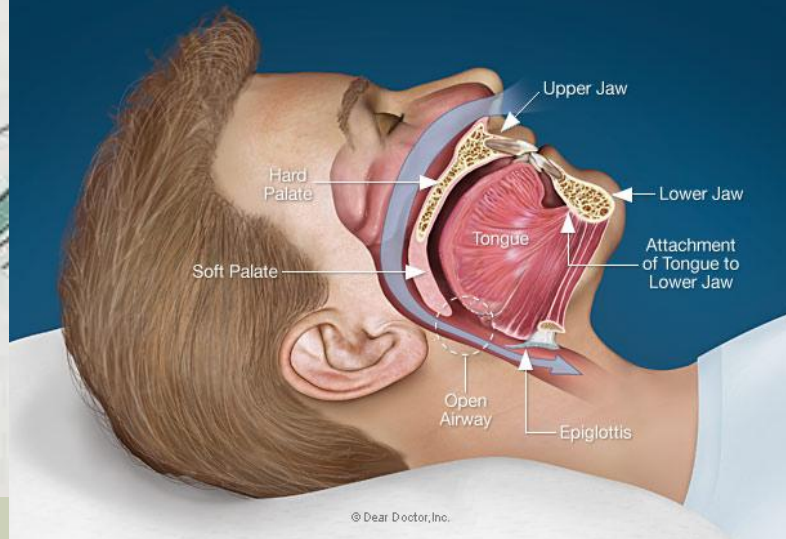

ZAJIŠTĚNÍ PRŮCHODNOSTI BEZ POMŮCEK – JEDNODUCHÉ MANÉVRY

■ Záklon hlavy + zvednutí brady

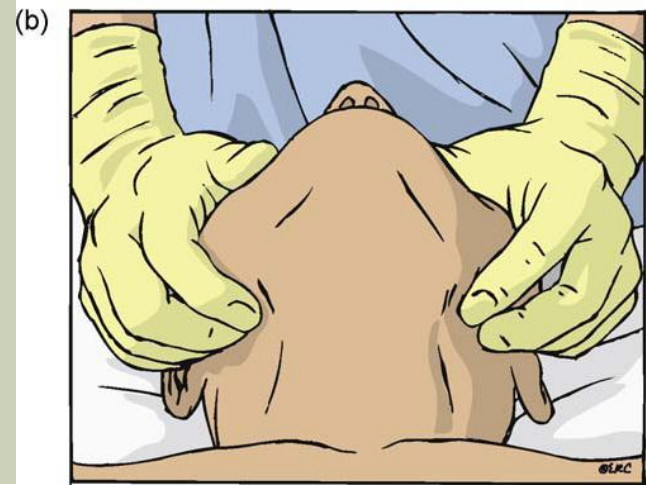
Normal Anatomy & Function

Your upper airway is open and unobstructed allowing air to flow from your nose, through your throat and into your lungs.

ZAJIŠTĚNÍ PRŮCHODNOSTI BEZ POMŮCEK – JEDNODUCHÉ MANÉVRY

■ Předsunutí čelisti

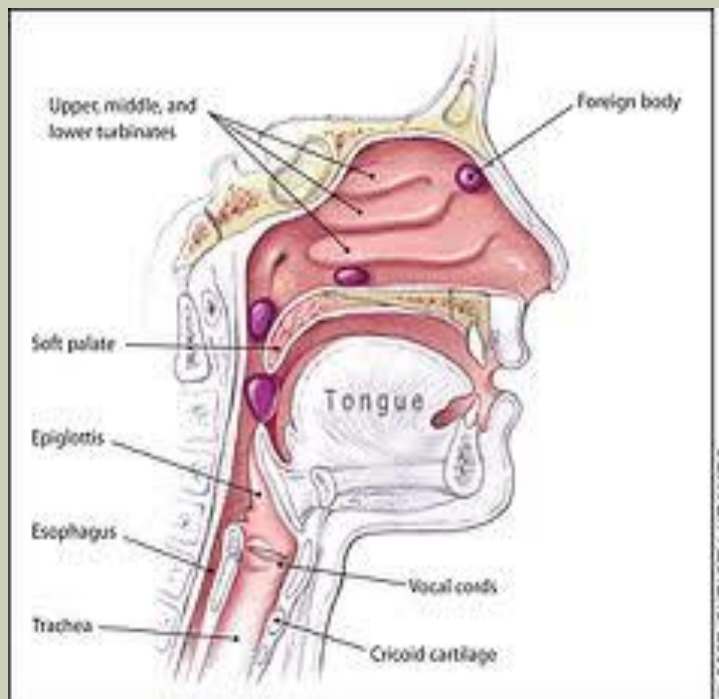
ZAJIŠTĚNÍ PRŮCHODNOSTI DÝCHACÍCH CEST BEZ POMŮCEK

■ Zotavovací poloha

ZAJIŠTĚNÍ PRŮCHODNOSTI DÝCHACÍCH CEST BEZ POMŮCEK

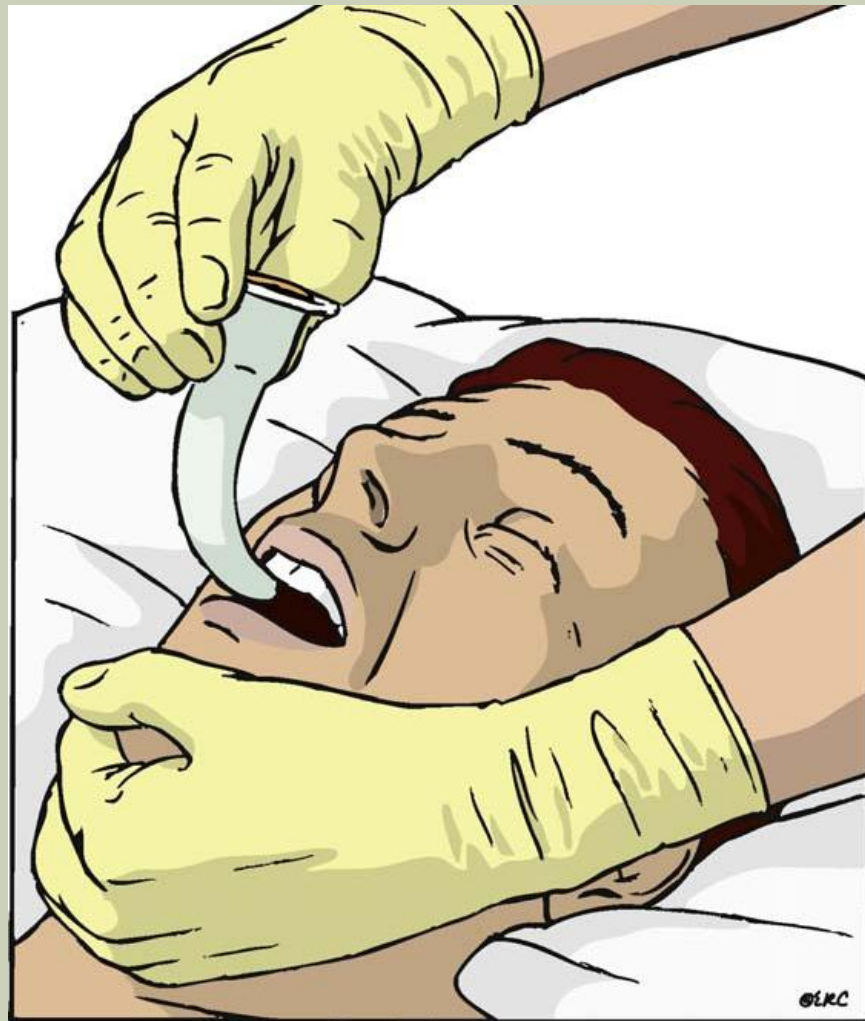
- Úder mezi lopatky
- Heimlichův manévr

ZAJIŠTĚNÍ PRŮCHODNOSTI DÝCHACÍCH CEST – JEDNODUCHÉ POMŮCKY

■ Vzduchovody

- Zabraňují zapadnutí kořene jazyk proti zadní stěně hltanu
- Ústní - mělké bezvědomí – riziko zvracení/aspirace
- Nosní – KI poranění obličejového skeletu a baze

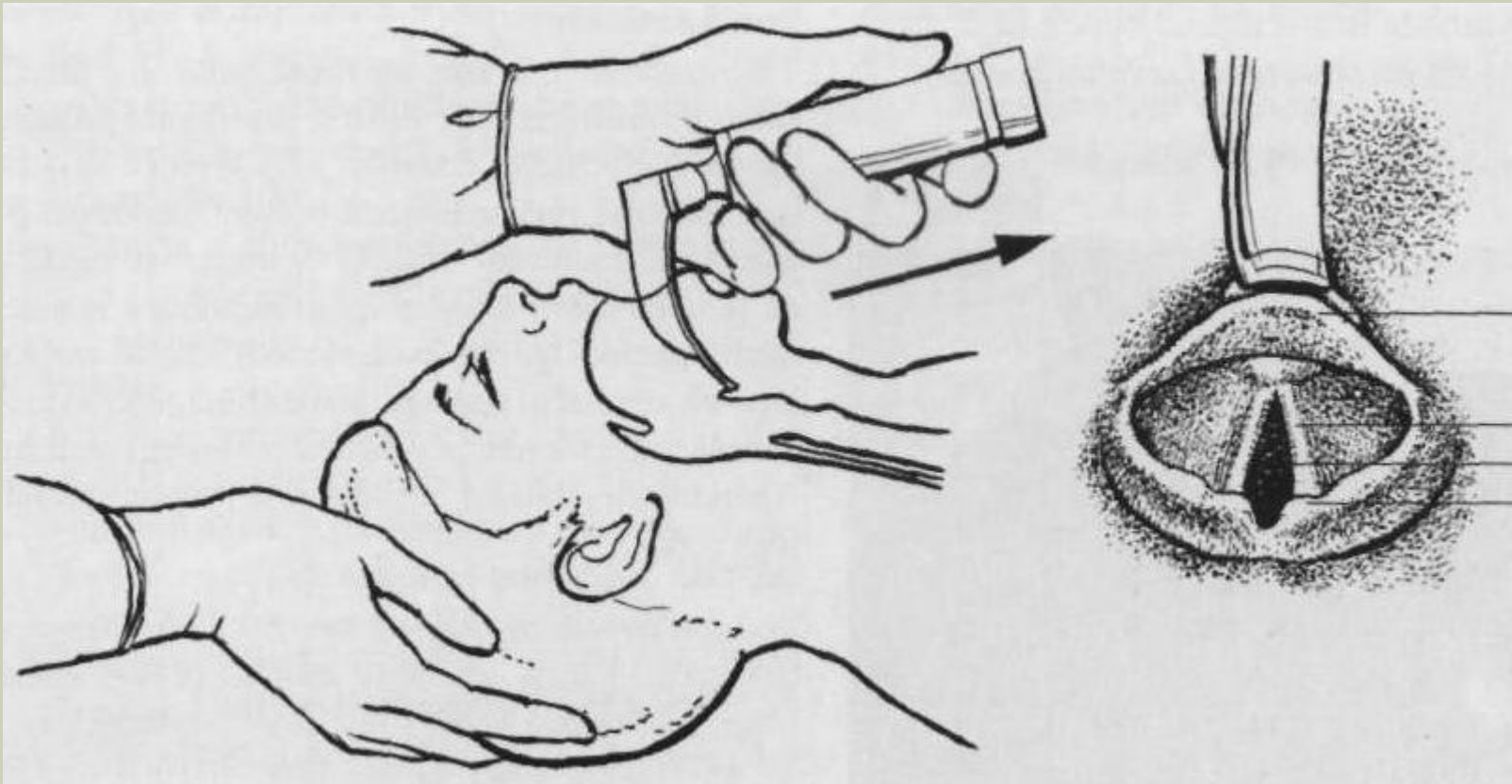

DEFINITIVNÍ ZAJIŠTĚNÍ DC

- Rourka umístěná do trachey
- Nafouknutý balonek
- Zajištění proti dislokaci
- Připojení ke zdroji směsi s O₂ a umělé nebo asistované ventilace

ZAJIŠTĚNÍ PRŮCHODNOSTI DÝCHACÍCH CEST – S POMŮCKAMI

■ Tracheální intubace

TRACHEÁLNÍ INTUBACE

TRACHEÁLNÍ INTUBACE

- „zlatý standard“ v zajištění DC – dosažení spolehlivé a dokonalé průchodnosti, umožnění ventilace, odsávání sekretů, brání aspiraci

ALE pokud je provedena správně!!

- **Indikace:**

- Obstrukce DC – selhávají jednoduché metody
- Apnoe nebo dechová nedostatečnost, nutnost UPV
- Ochrana volných DC při ztrátě reflexů = GCS <8

OBTÍŽNÁ INTUBACE??

BUĎ PŘIPRAVEN!!!

OBTÍŽNÁ INTUBACE?

**ZAVOLEJ SI
POMOC!!!**

OBTÍŽNÁ INTUBACE V TERÉNU

□ Anesteziologie

- obtížná ETI 1 – 4%
- nemožná ETI 0,05 – **0,5%**

□ PNP (lékaři)

- obtížná ETI 3 – 5,3%
- nemožná ETI 0,5 – **1,2%**

□ PNP (paramedici)

- obtížná ETI 13 – 26%
- nemožná ETI 6 – **25%**

□ Prostředí

- počasí
- světelné podmínky

□ Pacient

- poloha
- trauma (krev, sekrety)
- imobilizace C páteře
- anatomické abnormality

□ Lékař / Paramedik

- zkušenosti
- nedostatečná hloubka anestézie

OBTÍŽNÁ INTUBACE - PREDIKCE

- Maxilofaciální trauma
- Otevření úst
- Anatomie
- **LEMON**
  - LOOK
  - EVALUATION 3-3-2
  - MALLAMPATI
  - OBSTRUCTION
  - NECK MOBILITY

OBTÍŽNÁ INTUBACE - PREDIKCE

Classe 0

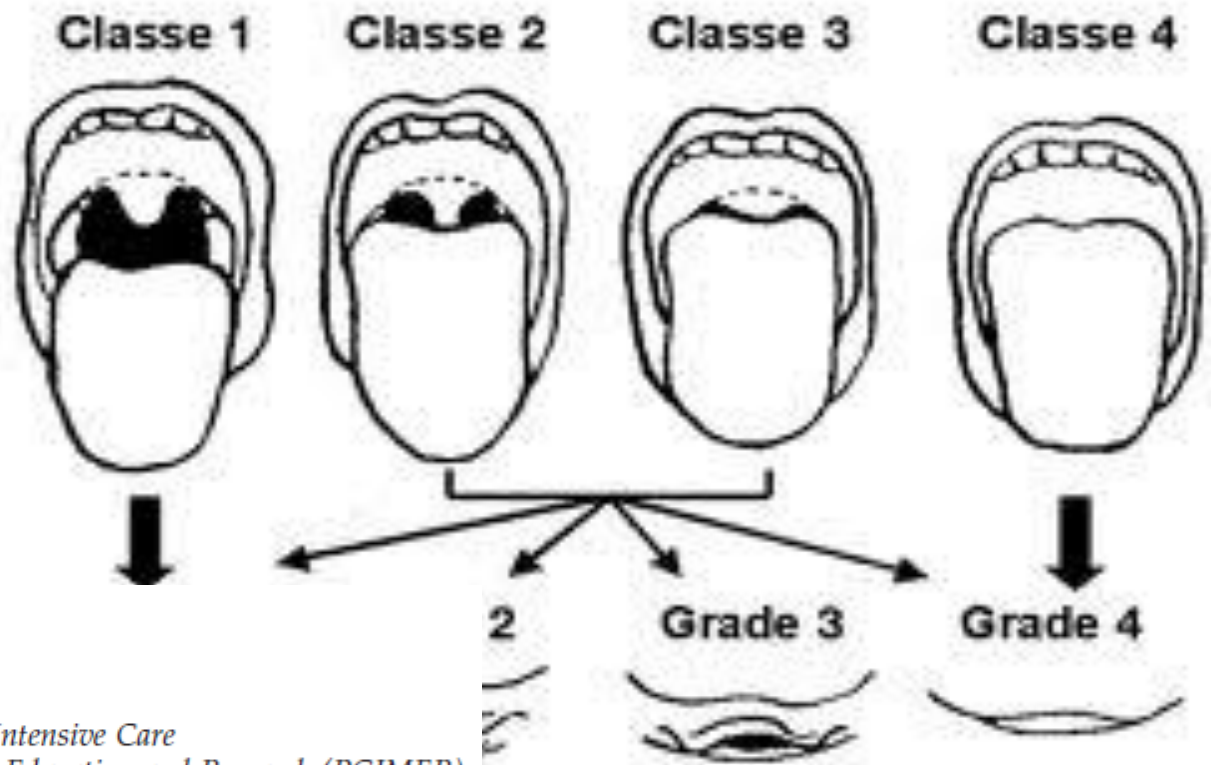

ANESTH ANALG
2003;96:907-16

V. K. Grover, MD, MNAMS
Rajesh Mahajan, MD
Monish Tomar, MD

*Departments of Anaesthesia and Intensive Care
Postgraduate Institute of Medical Education and Research (PGIMER)
Chandigarh, India*

Class Zero Airway and Laryngoscopy

OBTÍŽNÁ INTUBACE - ALGORITMUS

- Zavolej si pomoc!
- Buď připraven
- Využij pomůcky nebo alternativní metody
  - GEB – gum elastic bougie
  - Supraglottické pomůcky /usnadnění ventilace/
  - Intubační LM /usnadnění intubace/
  - Videolaryngoskopy /usnadnění intubace/

OBTÍŽNÁ INTUBACE - VIDEOLARYNGOSKOPIE

Medscape® www.medscape.com

Source: Br J Anaesth © 2008 Oxford University Press

AIRTRAQ®
OPTICAL LARYNGOSCOPE
BY PROOOL

A simple
solution
for visual
intubation

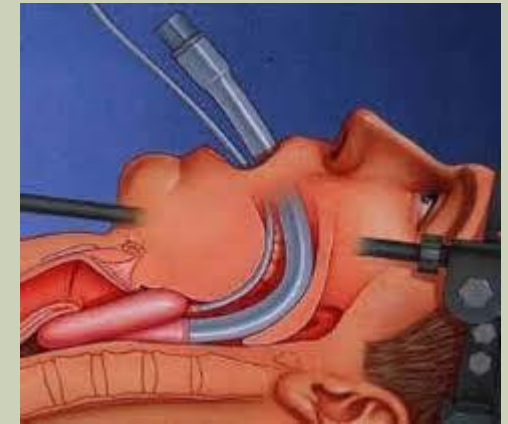
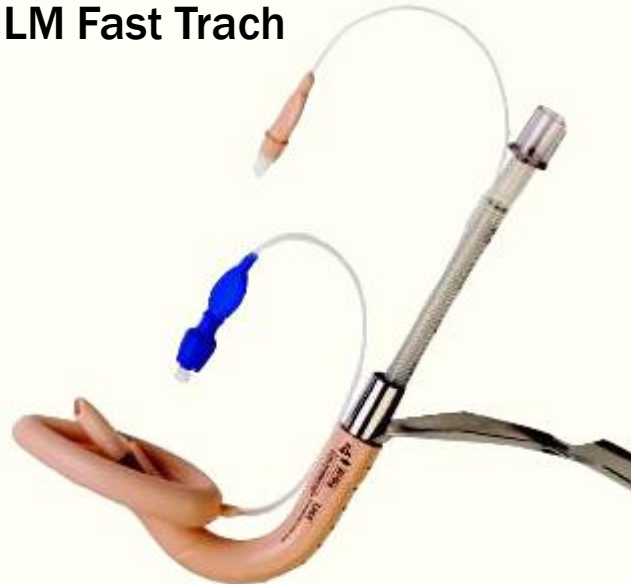

SUPRAGLOTICKÉ POMŮCKY

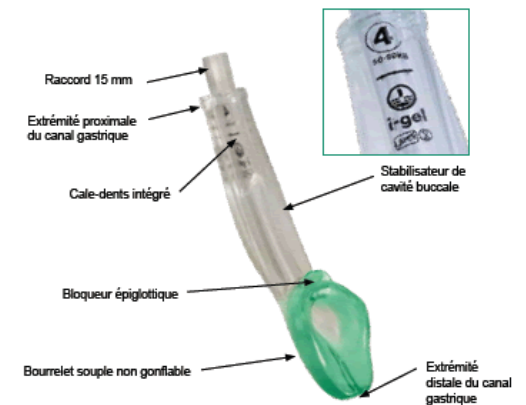
LM Supreme

LM Fast Trach

LM i - gel

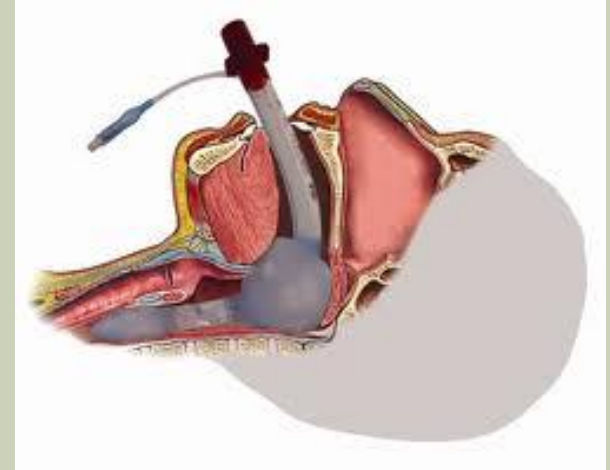
SUPRAGLOTICKÉ POMŮCKY

Combitube

Laryngeální tubus

OTI NEBO SUPRAGLOTICKÁ POMŮCKA?

- Personál provádějící OTI nebo zavádějící SG pomůcku musí být vyškolen!!
- **Bezpečná OTI:** 100 OTI na úvod, udržovací 20/rok (na pacientech ne modelu)
- 25 úspěšně zvládnutých OTI indukuje falešný pocit bezpečí!!!
- 3 neúspěšné OTI => alternativní zajištění DC
- **Bezpečné zavedení SG pomůcky:** 30 zavedení na úvod

JAK ROZPOZNÁM, ŽE JE TR NA SPRÁVNÉM MÍSTĚ?

- Průchod TR skrz vazy za zrakové kontroly
- Symetrické zvedání hrudníku
- Symetrický poslechový nález

■ **Monitorace ETCO₂**

Silvestri 2005 : „monitorace ETCO₂ snížila četnost chybného umístění TR z 23% na 0%“

- POX
- RTG hrudníku

ZAJIŠTĚNÍ PRŮCHODNOSTI DÝCHACÍCH CEST – S POMŮCKAMI

■ Koniotomie, koniopunkce

CHIRURGICKÉ ZAJIŠTĚNÍ DÝCHACÍCH CEST - KONIOTOMIE, KONIOPUNKCE

Quick Trach

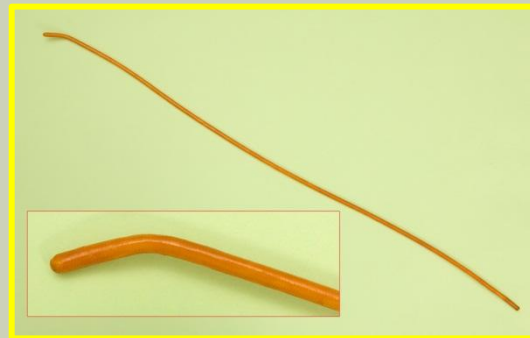

Minitrach II

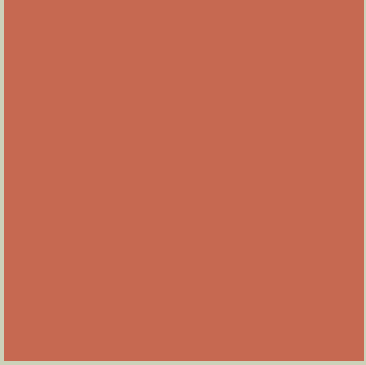
B.A.C.T.

+

+

ZÁVĚR

- VOLNÉ DÝCHACÍ CESTY A PREVENCE HYPOXÉMIE JSOU ZÁKLAD PÉČE U JAKÉHOKOLIV NEMOCNÉHO NEBO ZRANĚNÉHO
- Jakákoliv pomůcka k zajištění dýchacích cest vyžaduje nácvik a zkušenosti s touto metodou
- Pokud selže jedna metoda „plán A“, je nutné mít v záloze další „plán B“ event. plán „C“ – viz workshop – buď připraven!
- Včasné ověření správnosti „usazení“ pomůcky k zajištění dýchacích cest: monitorace ETCO₂